

- MENA
- Habitatge i salut
- Els Fumats
- Projecte Esfèrica

Habitatge per a qui?

Obra de l'artista Penao (Albert Penado)
Situat en un solar entre el c. Selva de Mar i Provençals

Editorial

ÍNDEX

Editorial.....	3
Acord sobre el 22@	
En portada.....	4
Habitatge, camins per recórrer	
MENA: d'infants en risc a joves de risc	
Les Dones de Negre	
Projecte Esfèrica	
Dossier habitatge.....	11
Habitatge i salut: una mirada de gènere	
Mobilitat.....	15
Compartim el cotxe?	
Gent amb veu pròpia.....	16
Isabella Antonelli: retratista	
Receptes del món.....	18
Le thiebou dieune (arròs amb peix) de la N'deye	
Col·lectius.....	20
Asociación Cultural Els Fumats	
Vida de barri.....	22
Barcelona homenatja Antoni Gutiérrez Díaz "el Guti"	
Què et fa sentir bé?	
Frontera Sud	
ConnectHort / BaM	

Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou

Rambla del Poblenou, 49, 08005 BCN Tel. 933 569 732
 elpoblenou@elpoblenou.cat www.elpoblenou.cat
 Secretaria..... dilluns, dimecres i dijous de 7 a 9 h
 Assessoria urbanística..... dimecres de 7 a 9 h (concerteu hora)
 Assessoria jurídica..... dimecres de 7 a 9 h (concerteu hora)

Fes-te soci/sòcia

Perquè els problemes del barri surtin a la llum i es resolguin ens cal ser una entitat forta, és per això que la teva aportació és important.

- La nostra entitat està formada de persones com tu, unes no més aporten poc més d'un euro al mes de quota, altres hi dediquen part del seu temps lliure en la defensa del barri. De la manera que sigui, com més serem més força tindrem.
- Rebràs la revista *El Poblenou* a casa i tindràs dret a estar informat i a participar en la vida interna de l'entitat.
- Ser soci/a de la nostra entitat no comporta cap avantatge material: no som una empresa de serveis ni depenem de cap administració. Les quotes de socis són bàsiques per garantir la nostra independència.
- L'única condició per ser soci és que estimis el barri.
- L'únic benefici que tindràs és la satisfacció de contribuir a fer-lo més habitable.

Alta de soci/a

Nom i cognoms:

Adreça:

Població: CP:

Telèfon: @ mail:

DNI:

Quota anual: 20 € ☐ Quota de suport de € ☐

Domiciliació del pagament a través de la Caixa/banc:

IBAN:

(Signatura)

Revista *El Poblenou* n.104
 Desembre 2019

Edició:
 Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou

Equip de Redacció: Salva Clarós, Montse Milà, Josep Pascual, Xavier Pegenaute, Joan Maria Soler, Estrella Pineda, Gemma Canela, Patricia Pujante

Col·laboradors: Sílvia Casorrán, Pere Maríné, Albert Sales, Ana M. Novoa Pardo, Els Fumats, Laura Viñolas

Coordinació: Josep Pascual

Fotografies: Fernando Sanz, Salva Clarós, Joan Maria Soler, Maria Jimena, Ala Shadrova, Vicente Islas, Blanche Carreras, Sergi Salamé, BaM, Sílvia Casorrán

Portada: Joan Maria Soler

Correcció: Josep Pascual
 Disseny gràfic / maquetació: Joan Maria Soler
 Impressió: Gràfiques Campàs
 Tirada: 3.000 exemplars
 Publicitat: Carme Martínez (629 046 004)
 comercial@elpoblenou@gmail.com
 Dipòsit legal: B-48543-97

El Consell de Redacció i l'AVVP no es fan responsables de les opinions expressades en les col·laboracions inserides a la revista, que han de considerar-se com a opinions personals dels sotasignats, tret de l'editorial i tot allò que està signat com a Redacció. La revista és de distribució gratuïta i es finança a través de la quota dels socis de l'AVVP i dels espònsors i anunciants (la línia editorial és absolutament independent d'aquestes institucions i empreses).

Acord sobre el 22@

Fa prop de 20 anys, el Pla urbanístic del 22@ iniciava el seu camí. Es plantejava com a objectiu fer una gran transformació al Poblenou que permetés modernitzar la indústria, mantenir l'activitat econòmica i dotar el barri d'uns equipaments i una estructura urbana que no tenia. Els seus objectius no han estat plenament assolits i, ara, ens trobem amb un barri que continua a mig fer, amb mancances urbanes i amb molts plans per desenvolupar. I tot això sumat al fet que el Poblenou i la ciutat tenen nous reptes als quals cal donar resposta, com garantir l'accés a un habitatge assequible.

Es per això que l'Ajuntament ha fet una proposta de revisió del 22@ per donar-li un nou impuls, «Cap a un Poblenou amb un 22@ més inclusiu i sostenible», després d'un intens debat amb tots els agents implicats al territori i amb opinions de centenars de veïns i veïnes. Aquest acord ha estat subscrit, a més de l'Ajuntament, per part d'empreses, entitats, universitats i altres agents vinculats al territori. En aquest sentit l'AVV del Poblenou, al costat de la resta d'interlocutors veïnals com són la FAVB, l'AVV del Maresme i la Taula Eix Pere IV, hem signat aquest document. I l'hem signat expressant clarament el sentit crític del nostre suport. L'acord no recull de manera explícita tot allò que creiem que havia de reflectir, però entenem que és un pas endavant important. És un punt de partida per poder impulsar polítiques que frenin el procés de gentrificació que viu avui el nostre barri. Us convidem a conèixer tant el document proposat per l'Ajuntament com el posicionament de les entitats veïnals.

L'AVV valora especialment alguns dels aspectes que s'han incorporat al

document a través de les propostes veïnals. L'Acord contempla un increment d'habitatge respecte del Pla de l'any 2000, que serà de protecció pública i especialment de lloguer. Cal una aposta per construir molt més habitatge públic, i l'habitatge de lloguer és una de les fórmules que millor garanteix l'accés per a tothom.

El document també recull altres aspectes fruit de la reivindicació veïnal, com fer explícit que no es construiran nous hotels i benzineres, l'impuls de l'economia cooperativa en aquest entorn i la protecció dels fronts d'habitatge tradicionals del barri de la Plata, Bogatell i Trullàs. També estableix mecanismes més potents per garantir la participació ciutadana i la gestió pública del 22@.

L'AVV del Poblenou també vol destacar el consens veïnal. La proposta que hem fet conjuntament amb la FAVB i la Taula Eix Pere IV és fruit d'un debat intens i, per tant, permet garantir que treballarem conjuntament per tal d'exigir el compliment del pla i que no es quedi en paper mullat tot allò que aquest pla representa de millora per al barri.

Instem tots els grups municipals a donar suport al que ha representat aquest procés. Malgrat les mancances, el treball fet ha permès elaborar una proposta que sens dubte és un bon punt de partida. Les entitats veïnals hem fet un gran esforç per arribar a un consens. Exigim l'esforç també als grups municipals i treballarem perquè sigui possible l'objectiu d'un 22@ al servei d'un Poblenou que volem construir entre tots i totes.

La Junta de l'AVVP

Espònsors:

Aigües de Barcelona

10 anys districlima

Generalitat de Catalunya
 Departament de Benestar Social i Família

Ajuntament de Barcelona

Habitatge, camins per recórrer

L'habitatge torna a ser el problema més greu que afecta els barcelonins i barcelonines, la darrera enquesta d'opinió de l'Ajuntament el situa ja com el primer problema destacat, superant-ne d'altres que havien aparegut mesos enrere com el turisme, la crisi catalana, l'economia o l'atur.

Per això en els darrers anys han nascut un gran nombre d'associacions i grups o s'han activat les AVV amb grups específics d'habitatge. Al Poblenou es va constituir la Comissió d'Habitatge del Poblenou que agrupa la Taula Eix Pere IV, Ens Plantem i l'AVV Poblenou i persones a títol individual. La lluita de tots

l'obligació de cedir un 30% de sòl per a habitatge públic en aquelles grans promocions indica la força dels moviments enfront dels negocis immobiliaris, donat que això redueix directament els beneficis d'aquestes promocions.

D'altra banda, altres mesures també promogudes per tots els col·lectius en defensa del dret a l'habitatge s'estan posant sobre la taula al Congrés dels Diputats, cosa que fa uns anys ens semblava gairebé impossible a molts de nosaltres. Parlem, entre altres, de la modificació de la LAU en el sentit dels terminis mínims dels contractes de lloguer, a 5 anys o més, com també els tipus d'increment de renda i altres canvis en aquesta llei. Parlem també d'una regulació a la LAU o en altres lleis autonòmiques dels imports màxims dels lloguers, els topalls, que significaria un enorme pas endavant per aturar l'escalada inacceptable dels preus actuals. I també parlem dels compromisos d'invertir fins a 1.373 milions en un Pla d'Habitatge estatal, que cada comunitat autònoma complementarà.

Amb tot, la lluita no està ni de bons tros guanyada, però el pols al capital especulador s'està guanyant, i si es continua amb la pressió de les associacions i col·lectius veïnals, és versemblant esperar una notable millora en les opcions d'accés a l'habitatge per part de les classes populars. Caldrà continuar al carrer demanant que tot això que està en marxa es concreti i es confirmi, com també que es vagi revertint l'enorme dèficit, greu deficiència de les administracions anteriors, d'habitatge públic disponible, com dèiem per sota del 2%, quan en molts països europeus aquest percentatge és del 20 al 30%.

Res està fet, i tot està per guanyar. No ens faran fora. Ens plantem!

Pere Mariné

Assemblea de la Comissió d'habitatge del Poblenou a La Flor de Maig 8-11-2018

No és cap novetat que sigui així: els darrers anys, els preus dels habitatges, especialment pel que fa al lloguer, s'han disparat, superant a hores d'ara els preus que hi havia abans de la crisi. Justament la crisi, amb els desnonaments de milers de famílies i l'expulsió de moltes més a un sector de treballadors precaris, que en molts casos vol dir pobres, ha desviat el focus de la demanda d'habitatge cap al lloguer, agreujat significativament per la pressió de la demanda turística amb les noves modalitats d'habitatges compartits via les plataformes tecnològiques, i especialment per la manca de política d'habitatge estatal i autonòmica durant dècades que fa que Catalunya i Barcelona estiguin per sota del 2% en habitatge públic.

Els veïns i veïnes davant aquesta greu situació ens estem organitzant per lluitar per allò tan bàsic que és l'habitatge.

aquests col·lectius és complexa, davant hi ha el gran capital, els fons d'inversió internacionals, els grups locals immobiliaris que fan d'intermediaris, i partits que els donen cobertura; però, amb tot, aquesta lluita ha anat obtenint importants victòries que ens fan pensar en una victòria més global en pocs mesos. Ja l'any 2016 l'aprovació del PEUAT (Pla Especial Urbanístic d'Allotjaments Turístics) va iniciar aquestes victòries, des de llavors els apartaments turístics ja no poden créixer més a Barcelona, i els il·legals han estat objecte d'un important seguiment amb multes, sancions i tancament en molts casos. També l'aprovació pel ple de l'Ajuntament d'un paquet de mesures promogut per entitats tan representatives com la FAVB, la PAH i l'ABTS (Assemblea de Barris per un Turisme Sostenible), ha estat una petita victòria. D'entre aquestes mesures,

Els dos darrers anys, els anomenats MENA, acrònim de menor estranger no acompanyat, han anat tenint cada cop més presència en els mitjans de comunicació i entre les preocupacions dels veïnats de Barcelona i d'altres municipis catalans. L'arribada a Catalunya d'adolescents menors d'edat estrangers sense referents familiars no és un fenomen nou. Segons el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat, entre 2012 i 2015 van arribar a Catalunya al voltant de 350 menors d'edat no acompanyats, al 2016 se'n van comptabilitzar 684, l'any 2017 van ser 1.334, i la pròpia Generalitat estima que en acabar 2018 n'hauran arribat més de 3.000.

A l'Estat espanyol, és el sistema de protecció als menors d'edat, de competència autonòmica, qui ha d'atendre aquests nois i noies. Un cop identificats com a menors pel Ministeri Fiscal, el protocol d'actuació assenyala la Direcció General d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència (DGAIA) com a responsable de proporcionar-los allotjament i suport social de forma immediata. L'increment d'arribades dels darrers tres anys ha provocat un col·lapse als recursos de protecció a la infància en risc. Els centres residencials i d'acollida, infradotats d'espais i professionals, reben una

força pressió que dificulta la provisió de places als MENA però també als infants i adolescents en altres situacions de necessitat de protecció.

Arriben sense autorització, en situació administrativa irregular, però reben un tractament especial perquè són infants i perquè la nostra legislació s'ha dotat de mecanismes que ens obliguen a protegir-los. Quan arriben als 18 anys, la seva situació encara es complica més. Infants que han passat per la tutela de l'Administració, sense suport familiar, sense els drets d'un ciutadà europeu, són obligats a convertir-se en adults amb un acompanyament social que s'ha mostrat clarament insuficient a la llum de l'increment dels joves sense sostre que s'ha produït a la ciutat de Barcelona en els darrers anys. A falta d'estudis sistemàtics, disposem ja de treballs d'investigació que alerten de l'alta proporció de joves extutelats que s'acaben trobant al carrer o al sistema penitenciari. El futur dels actuals menors d'edat sense referent adult atesos per la DGAIA és extremadament incert.

La ciutadania, els mitjans, o allò que anomenem opinió pública, s'hi apropa des de la compassió o des de la por. O expressem la nostra perplexitat i indignació pel fet que criatures fugin del seu país per enfrontar-se a un futur incert

en territori europeu, o els considerem una amenaça a la convivència i a la seguretat. El sensacionalisme, l'alarma social generada per fets delictius protagonitzats per alguns d'aquests nois i la percepció que ens trobem davant d'un problema impossible de gestionar transmesa pels mitjans de comunicació, està provocant que aquesta realitat sigui abordada cada cop més des de l'òptica de la seguretat.

Posar el focus en les conseqüències més molestes del problema no ens ajudarà a gestionar-lo millor. Des de la vessant social hi ha moltes línies de treball en les quals és imprescindible avançar per fer front als reptes que ens planteja l'arribada d'aquestes criatures i el seu pas a la vida adulta. Acceptant que l'increment dels darrers tres anys ha generat una situació d'emergència, cal sortir de l'emergencialisme i planificar les actuacions a llarg termini assumint que quan acollim i atenem els nois i noies acabats d'arribar caldrà acompanyar-los més enllà dels 18 anys. No és una despesa, és una inversió. Cal plantejar els efectes de les actuals polítiques migratòries en els infants, en les persones adultes i en la cohesió social per obrir un debat valent i allunyat del sensacionalisme.

Albert Sales

Les Dones de Negre

Des de fa més de 20 anys, en molts indrets del món, grups de dones vestides de negre ocupen els espais públics per a denunciar la violència i les guerres

El mes de setembre passat, en un viatge organitzat, vaig veure el Parc Natural de Plivtce (Croàcia) —d'una vegetació meravellosa d'un incipient daurat i estanys de color turquesa—, però també l'impacte físic de la guerra dels Balcans (1990) a les façanes de moltes cases, a prop de la frontera de Bòsnia. Mirant aquelles façanes plenes de forats de metralla, em va venir el record que el 9 d'octubre de 1991 les Dones de Negre de Belgrad van iniciar una protesta pública, permanent i pacífica en contra de la guerra, de la violència, de la destrucció de ciutats senceres (Dubrovnik, Vukovar, Mostar...), de la devastació de la natura a Croàcia, de la constant violació dels drets humans de la població civil de Bòsnia i Hercegovina, pel setge constant i sense treva de Sarajevo, per l'èxode de la població civil de Krajina (entre moltes altres), per la repressió i la neteja ètnica contra la població albanesa a Kosovo portada a terme pel règim serbi i també per la neteja ètnica perpetrada posteriorment pels grups armats albanokosovars contra la població sèrbia, turca, gitana i bosniana de Kosovo.

Qui són les Dones de Negre?

Un 9 de gener de 1988, un grup de vuit dones israelianes decideixen manifestar-se amb pancartes a la ciutat de Jerusalem en protesta per l'ocupació i la violació dels drets humans per part de l'exèrcit d'Israel als territoris palestins. Els seus inicis no van ser fàcils, sovint eren agredides i insultades quan estaven en silenci a la cèntrica plaça de París a Jerusalem.

I el que inicialment era un grup petit, tres mesos després havia augmentat fins a un centenar i en l'actualitat és una xarxa amb presència, entre altres, a tots els països de l'antiga Iugoslàvia, a Azerbaidjan, Austràlia, Alemanya, Àustria, Canadà, Xipre, Colòmbia, Dinamarca, Escòcia, Espanya (Barcelona, Bilbao, Cantàbria, Castelló de la Plana, Madrid, Màlaga, Palma, Sevilla i Canàries), Filipines, França, Itàlia, Índia, Israel, Anglaterra, Indonèsia, Japó, Nepal, Palestina, Suïssa, Suècia, Turquia, Uruguai, EUA (San Francisco, Nova York, Portland, Oregon, Arizona, Michigan).

Porten el negre com a expressió de dol, en homenatge a totes les víctimes de totes les guerres i de totes les formes de violència i també perquè el color negre és una advertència que els conflictes bèl·lics continuen sent una amenaça mundial.

Les seves idees fonamentals són:

- La no-violència és un Dret Humà.
- No ens sentim representades per cap nació ni estat. Parlem en nom nostre.

- S'han d'eliminar les guerres de la història de la humanitat i de les nostres vides.
- Tota guerra és un crim, cap guerra té justificació.
- Entre matar i morir hi ha una tercera via, viure.

Montserrat Cervera i Rodon en el seu article "Feminismo y antimilitarismo: la red de Mujeres de Negro contra la guerra" (que trobareu fàcilment a Internet), descriu un perfil d'aquesta xarxa mundial de dones, que considero que ens ajuda a conèixer-les una mica més. Així com les seves activitats. Aquí un breu paràgraf.

"Todas juntas y cada una de nosotras asumimos el luto de las mujeres que están sufriendo las violencias, guerras, etc.: afganas, israelíes y palestinas, colombianas, iraquíes, las maltratadas y las que son víctimas de la violencia de género en España. En silencio: porque faltan palabras para poder explicar todos los horrores de las guerras, terrorismos, violencias... Porque el silencio llama la atención y es al mismo tiempo una denuncia sobre la ausencia de voz de las mujeres en la historia. Mujeres: porque afirmamos otra lógica distinta a la lógica patriarcal. Nuestra lógica está basada en vínculos de hermandad, solidaridad, apoyo, ternura y respeto mutuo. Y entendemos la solidaridad entre nosotras las mujeres, como una política alternativa para la paz y para la no violencia".

Estrella Pineda

Looking for school in the area ?

Portes obertes 2019-2020

- Educació Infantil - Nursery School: 16 i 23 de febrer i 9 de març del 2019 a les 11:00 h (March 9th in English too).
- Educació Primària - Primary School: Demanar entrevista amb la direcció de l'escola.
- Educació Secundària - Secondary School: 16 de març del 2019 a les 11:00 h.
- Batxillerat Internacional - International Baccalaureate - High School: 22 de març del 2019 a les 18:00 h. i 23 de març del 2019 a les 11:00 h.

Confirmar assistència a: Tel. 93 225 13 24 / info@voramar.cat / formulari en línia a www.voramar.cat

escola
VORAMAR

Col·legi sol·licitant

www.voramar.cat

info@voramar.cat

T. 93 225 13 24 - C/ Ramon Turró, 130 - 08005 Barcelona

Projecte Esfèrica

Cercant maneres més sostenibles de produir i consumir

L'Aniol López Pradas va néixer a Olot el 1989 i actualment viu a Vallvidrera. En Marc Benito Padró va néixer a Olot el 1987 i ara viu a la Floresta. Es van conèixer fa uns 10 anys quan estudiaven disseny industrial a Elisava, Escola Universitària de Disseny i Enginyeria de Barcelona, i més endavant van fer un màster de disseny a la Universitat Tècnica de Delft, a Holanda. Fa 4 anys van començar el projecte Esfèrica a Barcelona, amb què a través del disseny de productes busquen maneres més sostenibles de produir i consumir. Actualment treballen al Nest City Lab, un espai de cotreball (*coworking*), al carrer Àlaba, 100.

El vostre projecte és molt nou. Com hi heu arribat?

Acabats els estudis a Barcelona, ens va decebre la realitat de la nostra professió. No volíem ser dissenyadors per entrar a l'engranatge d'una indústria on hauríem de dissenyar elements destinats a una gran producció sense considerar impactes ambientals, socials, culturals i econòmics.

La majoria dels productes estan dissenyats tenint en ment només les necessitats de l'usuari. Ningú preveu què se'n farà, dels seus components o materials, qui se n'haurà d'encarregar o com es processaran quan el producte es llenci.

Com a consumidors som molt passius. No tenim informació de quins materials estan fets els productes, d'on vénen ni com han estat fabricats. Des-

prés de passar per Delft, vam decidir començar un projecte propi a Barcelona i abordar aquests temes mitjançant l'educació i el disseny.

L'objectiu inicial era investigar com dissenyar productes que permetin la reutilització, de forma senzilla, dels seus components o materials al final de la seva vida útil. Volíem fer entendre als usuaris la importància del com estan dissenyats i fer que se'ls autofabriquesin, sense afectar-ne la qualitat final. Amb aquestes premisses, vam crear una sèrie de màquines per processar plàstics residuals i vam dissenyar activitats en què els participants podien autofabricar-se productes.

Cada cop hi ha més persones interessades a consumir més conscientment.

Volem consumir millor però no tenim recursos que ens ajudin a fer-ho, de vegades per la dificultat de recopilar informació fiable. Sovint, campanyes de màrqueting ens parlen de productes sostenibles sense que ho siguin, i això dificulta les tries de productes correctes.

Creiem que la millor manera de fer arribar aquesta informació és la barreja de teoria i pràctica: fem tallers en què les persones es fan el seu producte i així entenen el disseny, els materials utilitzats, com es fan servir i quins processos calen per a utilitzar-los. Al voltant de la fabricació es genera una conversa sobre els sistemes de producció i consum actuals. L'objectiu final, a banda de crear el pro-

ducte, és oferir informació que permet un criteri propi sobre què és un producte sostenible.

Quins productes heu dissenyat fins ara?

El 2015 vam dissenyar un procés perquè la gent es fabriqués un filtre d'aigua anomenat PotFiltrar que funcionava amb carbó actiu. El filtre s'enroscava a pots de llegum de vidre. Funcionava com un filtre de la marca Brita però sense els residus plàstics que aquests generen, i permetent la compra del carbó actiu a granel.

El 2016 necessitàvem un petit producte que les persones es poguessin fabricar en festivals o esdeveniments amb molta afluència de gent i vam dissenyar el PotClau, un contenidor molt petit per penjar del clau i que es manufacturava ràpidament i amb poc material. El pot era de plàstic reciclat i el tap provenia dels brics de la llet. Era una manera fàcil d'explicar les diferències entre reciclatge i reutilització de materials.

El 2017, i després d'aquestes experiències inicials que ens han permès investigar i aprendre molt, vam dissenyar el producte amb què encara estem treballant: unes ulleres de sol fetes amb plàstic reciclat, molt resistents, lleugeres i còmodes. Tota la ullera és del mateix material. No té cap component metàl·lic, coles ni vernissos. Així, quan es deixen d'utilitzar, ens les poden retornar perquè reutilitzem el material o llençar-les al contenidor groc perquè siguin reciclades. Només cal separar-ne les lents.

Com heu aconseguit la maquinària?

Precious Plastic és una comunitat global amb centenars de persones treballant per trobar solucions a la contaminació dels plàstics. El coneixement, les eines i les tècniques són compartides *on line*. Nosaltres formem part d'aquesta comunitat i d'allà vam treure els dissenys inicials de les màquines per començar el projecte. Actualment fem servir versions de la maquinària que hem dissenyat per adaptar-les a les nostres necessitats.

Un actor vital a l'inici del projecte va ser en Joan Bordas Vidal, un manyà de Sant Cugat del Vallès. Ens va oferir el seu temps, coneixement, eines i espai de treball per a construir les primeres màquines i els primers motlles.

Les ulleres es poden comprar però també se les pot fer cadascú. Quin és l'objectiu de fer aquests tallers?

Al llarg del temps els oficis es perden. La producció queda més lluny del punt on s'utilitzen els productes, i els usuaris i usuàries tenen menys coneixement sobre com es fabriquen. Per saber si un producte és més o menys sostenible, cal saber de quins materials està fet, quins processos calen per a produir-lo i què passarà al final de la seva vida útil.

Per això les nostres activitats lúdiques permeten aprendre i conèixer de prop el procés de fabricació que hi ha darrere d'un producte, en aquest cas les ulleres de sol.

El procés és molt senzill: es trien els colors de la grana de plàstic, provinent de residus prèviament netejats i triturats. Es pesen les proporcions, es disposen en la màquina d'injecció que està a 170 graus centígrads, i s'espera que el plàstic es torni viscos. Passats cinc minuts, s'acciona el mecanisme que empeny el material dins un motlle que dona forma a les ulleres i es repeteix l'acció per a les dues peces que calen per tenir les ulleres. S'extreuen les peces del motlle i es munten.

La societat està cada vegada més sensibilitzada sobre la contaminació del plàstic...

Hi ha un moviment important de rebuig al plàstic degut als evidents impactes mediambientals i aquesta tendència és vital. Cal, però, entendre bé aquest material. El problema dels plàstics és que se'n fa molt mal ús: es fa servir per a productes amb una vida molt curta que acaben esdevenint un residu molt difícil de gestionar, tant per les quantitats que se'n generen, com per la forma en què es gestiona. El plàstic té unes propietats tècniques úniques que permeten productes que no es poden crear, per ara, amb cap altre material. Per tant, se n'ha de fer un bon ús, dissenyant productes duradors, reparables i reciclables, mai productes amb vides útils curtes, com les d'un sol ús. A poc a poc es creen materials d'origens no minerals que permeten substituir els polímers. Avui, però, som dependents d'aquests mate-

rials i cal utilitzar-los amb molta més cura.

Tot i la tendència social de rebutjar l'ús del plàstic, aquest material es percep com a un material barat. Efectivament, ho és, però només econòmicament. Els costos associats, mediambientals, socials i culturals són molt elevats.

Com heu arribat al NEST i al Poble-nou?

El Nest és un centre de cotreball que té l'objectiu de trobar alternatives per viure a les ciutats amb un estil de vida més conscient i saludable. Trebal·len per comprendre com seran les ciutats autosuficients quant a la producció d'aliments i les relacions socials entre els habitants. Disposa d'un hort urbà en el mateix espai i part del menjar que es produeix es fa servir per al seu menjador. L'espai ha estat dissenyat conjuntament per l'arquitecta Sandra Martín Lara i l'organització Apocapocbn i té en compte l'ús de materials de baix impacte ambiental i eficiència energètica.

Nosaltres compartim aquesta visió i és per això que formem part d'aquest projecte, investigant com ha de ser la configuració dels espais productius d'una ciutat autosuficient, tot oferint els nostres tallers a les persones de Barcelona i rodalies.

Quan feu els tallers? Com es pot connectar amb vosaltres?

Els tallers els fem cada dijous al Nest City Lab. Tenen una durada aproximada de dues hores per persona i us hi podeu apuntar al següent link: sunglassesworkshop.eventbrite.es

Montse Milà

fotos: Blanche Carreras

novaicària
ESPORT & FIT

Com posar-te en forma
en el mínim temps possible?

ICÀRIA XPRESS

Nova sala,
nou concepte d'entrenament:

CARDIO HIIT

- Grups reduïts
màxim 10 persones
- Classes de
20 a 30 minuts
- Classes d'alt
cost calòric
- Per a totes les
edats i nivells

*Classes dirigides tant a joves com a gent gran.
Nivell personalitzat. Accés a partir dels 15 anys.

novaicaria.com | Av. Icària, 167 08005 Barcelona Tel. 932 212 580 rpp2@novaicaria.com

Ajuntament de Barcelona

Habitatge i salut: una mirada de gènere

L'habitatge, un element clau per garantir una bona salut

Les condicions en què les persones neixen, creixen, viuen, treballen i envellixen són considerades les principals responsables de les desigualtats en salut. Són els anomenats determinants socials de la salut. L'accés a un habitatge adequat és un d'aquests determinants, que s'ha demostrat que pot repercutir tant sobre la salut física com sobre la salut mental.

Un habitatge adequat és molt més que un sostre. Segons el Comitè de Drets Econòmics, Socials i Culturals, inclou diferents aspectes com les condicions físiques, els costos que suposa, que no haurien de dificultar cobrir altres necessitats bàsiques com l'alimentació, o la seguretat legal en la tinença, és a dir, la protecció enfront dels desnonaments o l'assetjament i no haver de viure a casa de familiars o amics o amb tinençes il·legals per motius econòmics.

La seva influència en salut s'explica per quatre aspectes que es relacionen entre ells, com mostra la Figura 1. En primer lloc, la llar, que inclou els aspectes econòmics i legals, així com el vincle emocional, és a dir, la satisfacció envers l'habitatge, un lloc on poder desenvolupar un projecte de vida, que fomenti relacions personals saludables, i que permeti disposar de privacitat. En segon lloc, les condicions físiques de l'habitatge: presència de contaminants interns com el plom provinent de cano-

nades antigues, d'insectes, d'humitats o fongs, l'amuntegament o les temperatures extremes. Finalment, les característiques físiques i la comunitat del barri on es localitza l'habitatge també poden repercutir sobre la salut mental i física. L'accés a un habitatge adequat depèn també del sistema d'habitatge de cada país així com d'altres polítiques de l'estat del benestar. En aquest sentit, l'Estat espanyol és un dels estats europeus que menys garanteix el dret a l'habitatge, el qual s'ha fet servir per especular en comptes de ser considerat un bé de primera necessitat. Així, en comparació amb altres països europeus, el sistema d'habitatge es caracteritza per tenir un parc d'habitatge sobredimensionat però amb una elevada proporció d'habitatges buits (14%). A més, el parc de lloguer social és dels més baixos (un 1-2% enfront d'un 15% de mitjana a la Unió Europea) així com les ajudes al lloguer.

segons la diferent capacitat que tenen les persones de decidir els entorns (i l'habitatge) on viuen depenent de la seva classe social, gènere, país de naixement, ètnia o edat. Així, molts estudis demostren com l'estat de salut és pitjor en les persones de classe social més desafavorida, en dones, en persones nascudes en països de renda baixa o en aquelles que viuen en els barris més desafavorits socioeconòmicament.

En aquest text s'aprofundeix en el primer dels quatre aspectes comentats a la Figura 1, els problemes d'accés econòmic i legal a l'habitatge. Pel que fa a la dificultat per fer front als costos relacionats amb l'habitatge, els estudis científics demostren que aquesta situació repercuteix sobre la salut mental de les persones afectades. També pot afectar altres necessitats bàsiques com l'alimentació, l'adquisició de medicaments o de roba. Un cop ja no es poden

Noves promocions de la cooperativa d'habitatges Fem Ciutat

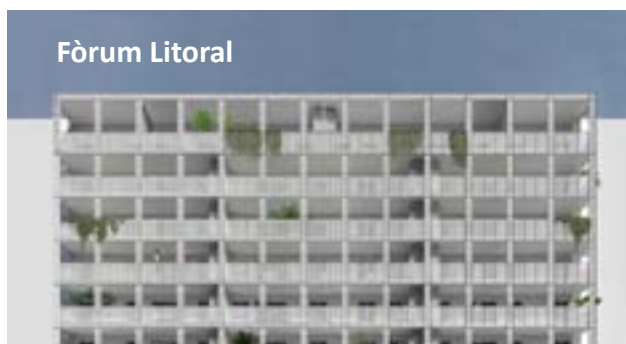
Gardunya

El Turó

Fòrum Litoral

FEM CIUTAT
COOPERATIVA D'HABITATGES
www.femciutat.cat info@femciutat.cat

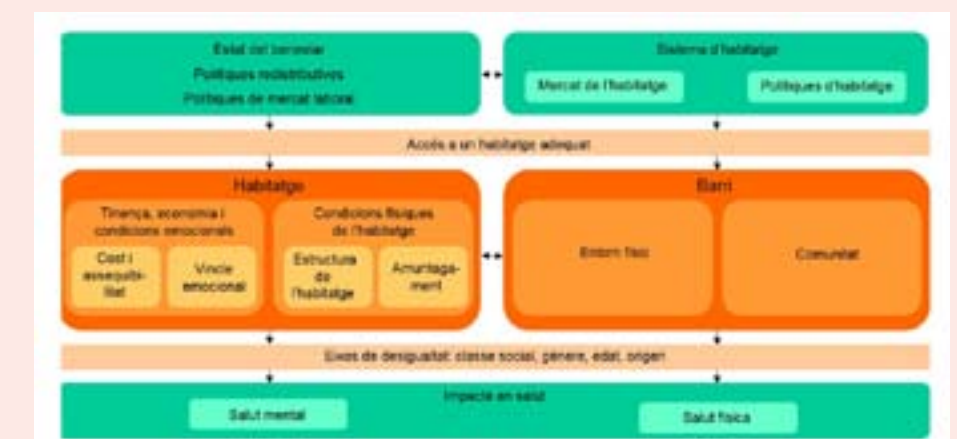

Figura 1. Aspectes que expliquen com l'habitatge es relaciona amb salut

Els determinants socials de salut, i en concret l'habitatge, influeixen en l'estat de salut i el benestar de les persones de forma desigual segons els diferents eixos de desigualtat, és a dir,

cobrir aquests costos i es produeixen impagaments, aquesta situació també afecta la salut. Un estudi que va revisar tots els estudis disponibles fins a la data, va observar que les persones en risc de

Segueix pàgina següent

desnonament (amb endarreriments en el pagament de la hipoteca o el lloguer, en processos judicials derivats o amb una ordre de desnonament) tenen un estat pitjor de salut mental, des de malestar psicològic, passant per ansietat o depressió i fins i tot suïcidis. Les persones afectades per aquests processos també refereixen tenir pitjor estat de salut físic. Estudis realitzats en el nostre entorn amb membres de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH) i de l'Aliança contra la Pobresa Energètica van observar proporcions molt elevades de mala salut, sobretot mental (8 de cada 10 persones presentaven mala salut mental).

Els problemes d'accés legal a l'habitatge, o tinences insegures, inclouen situacions com el fet de viure a casa d'amics o familiars o bé ocupant un habitatge per motius econòmics. Són problemes invisibilitzats, ja que pràcticament no hi ha dades oficials sobre aquestes situacions. També són molt escassos els estudis científics que analitzen com aquestes situacions es relacionen amb salut, els quals suggereixen que també hi ha un efecte negatiu sobre la salut de les persones que viuen en aquestes situacions. Cal destacar que més d'un 90% de les persones en ocupació es trobaven en una situació de pobresa, la majoria (un 81%) tenien un accés irregular als subministraments (amb risc imminent de tall) o bé ni tan sols hi tenien accés

(8%), i un 95% estaven ocupant per motius econòmics.

L'extrem de la manca d'accés a un habitatge és el sensellarisme, problemàtica novament invisibilitzada per la manca de dades i que té un impacte negatiu en la salut física i mental molt important.

Una altra problemàtica lligada a l'accés econòmic a l'habitatge, en aquest cas als subministraments, és la pobresa energètica, definida com la incapacitat de mantenir la llar a una temperatura adequada. La pobresa energètica té efectes en la salut de les persones, tant en la salut mental com la física, sobretot per problemes respiratoris i cardiovasculars.

Cal remarcar que els problemes relacionats amb l'accés a un habitatge digne o als subministraments no van sols i solen coexistir amb altres problemàtiques com ara les dificultats financeres que poden impedir satisfer necessitats bàsiques com l'alimentació, l'atur o la precarietat laboral entre altres situacions. Els estudis científics demostren que la salut de les persones empitjora a mesura que augmenta el nombre de problemàtiques que coexisteixen.

Com s'ha comentat abans, la manca d'accés a un habitatge adequat impacta en salut de forma diferent depenent dels eixos de desigualtat. Aquest text es vol centrar en l'eix de gènere.

Què explica les injustes desigualtats en salut entre homes i dones?

Els estudis científics demostren com les dones, tot i tenir una major esperança de vida que els homes, pateixen més malalties físiques i mentals que els homes i viuen menys anys en bona salut. Aquestes diferències en salut entre homes i dones no s'expliquen únicament per la seves diferències biològiques, sinó que majoritàriament venen determinades pels rols de gènere establerts segons un model de societat heteropatriarcal i capitalista. Són, per tant, diferències en salut injustes i evitables.

El rol de gènere es basen en una societat que s'organitza al voltant de dues esferes: la productiva, d'àmbit públic, amb valor econòmic i reconeixement social, i la reproductiva, d'àmbit privat (la llar), sense valor econòmic reconegut i amb escàs reconeixement social. Així doncs, les normes socials estableixen que són les dones les principals responsables de les tasques de cura i de la llar, fet que les porta a una sobrecàrrega de

feina, especialment aquelles que ho combinen amb treball remunerat. D'altra banda, als homes se'ls responsabilitza de portar els recursos econòmics a la llar i de mantenir la seva identitat masculina, la qual implica més comportaments de risc, feines més perilloses i menys conductes saludables. Aquests rols socialment establerts generen desigualtats entre homes i dones en el treball remunerat, en el treball no remunerat i en els ingressos.

Pel que fa al treball remunerat, les dones tenen menys accés al mercat laboral: un 72% d'homes de 16 a 64 anys treballaven l'any 2017 a Catalunya enfront d'un 64% de dones. A més, les dones que treballen tenen una major proporció de contractes a temps parcial (un 22% enfront d'un 7% en homes). El tipus de feina que fan també és diferent, de forma que hi ha més dones treballant en ocupacions amb activitats relacionades amb l'atenció a les persones (el que s'anomena segregació horitzontal), habitualment de menor remuneració que els treballs masculinitzats, i tenen més dificultats per accedir a llocs de poder en l'escala laboral (com de direcció) (segregació vertical), amb alt valor afegit i socialment més valorats.

D'altra banda, la major presència de les dones en les feines no remunerades comporta un menor accés al mercat laboral pel fet de disposar de menys temps per formar-se i buscar feina, un menor accés a feines de qualitat i menys possibilitats de desenvolupament professional. Tot això repercuteix sobre el seu accés a recursos econòmics. Comporta també menys temps de dur a terme una vida plena i per participar en societat i implicar-se en la defensa activa dels seus drets.

En relació als ingressos, hi ha una bretxa salarial entre homes i dones, sent els sous dels homes un 23% més elevats que els de les dones, diferències que augmenten amb l'edat (un 31% en persones de 55 anys o més) i que no s'expliquen per la major proporció de dones a temps parcial, ja que les diferències es mantenen si es calculen com a salari per hora, ni pel tipus de feina, ja que les diferències es mantenen tant en feines de direcció i gerència com en ocupacions de tipus manual.

Aquestes desigualtats socialment establertes impliquen una dependència econòmica de les dones i fan que siguin especialment vulnerables a patir pobresa. Així doncs, es parla de la feminització de la pobresa per la major proporció de dones que pateixen pobresa i la major severitat d'aquesta. Segons el risc de pobresa sota el supòsit d'autonomia, que es calcula segons els ingressos individuals, l'any 2015 gairebé la meitat de les dones de Catalunya (un 49,3%) estaven en risc de pobresa enfront del 24,2% dels homes. També hi ha un major nombre de dones que acudeixen a Serveis Socials o que són beneficiàries d'Ajuts d'Inclusió.

El gènere com a eix de desigualtat pot coexistir amb altres eixos de desigualtat, generant col·lectius especialment vulnerables, amb major risc de viure amb pitjors condicions de vida i tenir una mala salut física i/o mental: són les famílies monomarentals, les dones jubilades i les que es dediquen a tasques domèstiques, les treballadores del sector del servei domèstic i les dones migrants. Per tant, cal una anàlisi interseccional que tingui en compte les diferents característiques de cada persona per tal d'oferir una aproximació més global i completa dels processos d'exclusió social.

Segueix pàgina següent

Cinc claus per entendre la relació entre habitatge i salut en les dones

1. Les dones, tot i tenir una major esperança de vida que els homes, pateixen més malalties físiques i mentals i viuen menys anys en bona salut que els homes.
2. Les diferències en salut entre homes i dones s'expliquen majoritàriament pels rols de gènere establerts segons un model de societat heteropatriarcal i capitalista. Aquestes diferències són, per tant, injustes i evitables.
3. Les dones tenen sous més baixos que els homes i pateixen pobresa en una major proporció, fets que comporten més dificultats d'accés econòmic a un habitatge.
4. Els problemes econòmics i legals per accedir a un habitatge digne i als subministraments impacten negativament en la salut física i mental i ho fan de forma diferent en homes i dones degut als rols de gènere.
5. El gènere pot coexistir amb altres situacions desfavorables, donant lloc a col·lectius especialment vulnerables: les mares soles, les dones jubilades, les mestresses de casa, les treballadores del sector del servei domèstic i les dones migrants.

Habitatge, salut i gènere

Quant a l'accés a un habitatge adequat, la bretxa salarial entre homes i dones comporta que l'accés econòmic a un habitatge adequat és menor entre les dones, ja que aquestes han de pagar proporcionalment més que els homes pels costos de l'habitatge en llars sustentades per dones, sent les llars monomarentals i les llars amb dones grans soles col·lectius especialment vulnerables. Un altre col·lectiu especialment vulnerable són les dones que viuen en parella i no tenen independència econòmica, que no poden emancipar-se en cas de necessitar-ho o desitjar-ho. En aquest col·lectiu es podria donar el cas que aquelles dones que viuen situacions familiars d'abús i violències masclistes es vegin obligades a continuar convivint-hi i perpetuar aquestes situacions, tot i que no hi ha dades oficials sobre aquestes situacions.

La majoria d'estudis sobre les situacions d'impagament o fases posteriors no analitzen l'efecte en salut en homes i dones per separat. L'estudi realitzat amb membres de la PAH i l'APE no van observar diferències destacables entre homes i dones. Cal destacar, però, que la majoria de membres participants a l'estudi van ser dones, fet derivat d'una important feminització dels moviments socials com la PAH o l'APE. Això s'explica novament pels rols de gènere, segons els quals la responsabilització dels temes domèstics i, en concret, de la gestió de la situació d'inseguretat residencial recau majoritàriament sobre les dones. A més, una elevada proporció de

les dones de l'estudi eren de col·lectius especialment vulnerables, com famílies monomarentals (un 40% de les dones) i dones migrants (un 50%), proporcions molt més elevades de les que s'observen en la població general. Situacions similars s'observen en relació a les ajudes concedides des de Serveis Socials de Barcelona per pobresa energètica, la majoria (70%) concedides a dones en totes les franges d'edat. Aquest fet no permet confirmar si això passa per una major proporció de dones que pateixen aquest problema o si, novament, són elles qui s'encarreguen de la gestions per demanar l'ajuda. No obstant això, donada la major pobresa que pateixen les dones, aquestes són més susceptibles de patir pobresa energètica, especialment en llars sustentades per dones.

Pel que fa el sensellarisme, són poques les dones que viuen en aquestes situacions ja que abans prefereixen recórrer a familiars o amigats o ocupar un habitatge, com es demostra en l'estudi fet en persones de la PAH i APE, segons el qual els darrers 5 anys un 17% dels homes i un 27% de les dones havien viscut d'acollida a casa de familiars o amics i un 23% dels homes i un 31% de les dones havien ocupat un habitatge.

Conclusions i recomanacions

A tall de conclusió, destaquem que els problemes econòmics i legals per accedir a un habitatge digne i als subministraments s'associen a un mal estat de salut físic, però sobretot mental, amb xifres molt més elevades de mala salut

que la població general.

L'impacte de l'habitatge en salut varia segons el gènere, la classe social, l'edat o el país d'origen. La major pobresa de les dones les predisposa a patir aquests problemes amb major proporció que els homes, i són les dones monomarentals, les dones grans que viuen soles i les dones migrants col·lectius especialment vulnerables.

Cal posar en marxa sistemes d'informació que recullin les característiques de les persones afectades per problemes d'accés a l'habitatge i subministraments, i estudis que tinguin en compte el gènere (i altres eixos de desigualtats) a les seves anàlisis. Aquestes dades són imprescindibles per a la planificació de polítiques.

Cal posar en marxa polítiques d'habitatge que garanteixin l'accés a un habitatge digne i als subministraments per a tothom, augmentant el pressupost en habitatge, que actualment se situa molt per sota de la mitjana europea, incrementant el parc de lloguer social, també molt per sota dels valors europeus i garantint uns preus assequibles de l'habitatge.

Cal posar en marxa polítiques amb una visió de gènere, que redueixin la pobresa en dones i que promoguin l'equitat entre homes i dones, com polítiques laborals que garanteixin l'equitat en l'accés als llocs de poder a les empreses i que redueixin la bretxa salarial per gènere, i polítiques familiars que promoguin un ús equitatiu del temps.

Ana M. Novoa Pardo

Metgessa de salut pública

Compartim el cotxe?

Tenir o no tenir

Els nostres cotxes passen més del 90% del temps aparcats, aturats, esperant ser utilitzats. Tot i això, el tenim interioritzat com alguna cosa que ens pertany, que forma part de nosaltres, de la nostra família, que ens identifica: el nostre gos, la nostra casa, el nostre cotxe.

Fa un segle no hi havia cotxes a la nostra ciutat. Ni semàfors! Les persones passejaven i es trobaven al bell mig dels carrers. Tampoc calien voreres. Només calia estar atent als tramvies, als carros

s'aplicarà tots els dies feiners de 7 h del matí a 20 h del vespre. Els cotxes i motos que no tinguin distintiu ambiental de la DGT no podran accedir a l'espai intrarondes, i tampoc podran circular des de Barcelona cap a fora. Moltes persones que tenim un vehicle sense distintiu ens estem plantejant què fer ara mateix. ¿Necessitem un cotxe, o el podem llogar o compartir quan realment ens faci falta? Per exemple, un estudi de la Universidad Metropolitana de Economía de Madrid ens demostra que dins de la ciutat és més econòmic moure's en taxi:

que el major cost és la devaluació del preu de mercat del cotxe.

Noves opcions de mobilitat

El 25 d'octubre passat va tenir lloc al local de l'AVV Poblenou una xerrada per conèixer alternatives com la mobilitat elèctrica compartida. El Ricard Jornet de la cooperativa Som Mobilitat va explicar com funciona el sistema: es basa en grups locals que s'organitzen per a l'ús d'un o més vehicles mitjançant una aplicació mòbil que permet fer la reserva, obrir i tancar el cotxe, etc.

La cooperativa Som Mobilitat fa 1,5 anys que va néixer, té una base social de 1.000 socis arreu de Catalunya i el cost per fer-se soci és de 10 €. Hi ha diferents modalitats per participar-hi, fent pagaments avançats o reservant dies concrets durant el mes (així s'obtenen tarifes més econòmiques) o bé amb reserves esporàdiques. Els vehicles tenen una autonomia d'uns 300 km, i són 100% elèctrics de forma que no hi ha despesa en combustible. Des de la cooperativa Som Mobilitat estan oberts a analitzar diferents modalitats, com adquirir el vehicle conjuntament amb algun veí interessat.

T'animem a consultar el seu web i demanar-los més informació:

<https://www.sommobilitat.coop/>

Per acabar...

Evidentment per a algunes persones el cotxe és una necessitat perquè treballen en un lloc o amb uns horaris que no permeten l'ús del transport públic. De vegades el transport amb familiars amb problemes de mobilitat reduïda també pot condicionar la necessitat d'un cotxe (tot i que sovint un taxi pot resultar fins i tot més còmode). Però per a la majoria dels residents a Barcelona tenir cotxe és una 'necessitat creada' de la qual podríem prescindir. Hi ha alternatives i ara estem en un bon moment per estudiar-les!

Silvia Casorrán

i les bicicletes. Aquesta situació d'inicis de segle XX ens costa molt d'imaginar, ja que hem viscut una època en què el cotxe ocupa prop del 70% de l'espai públic de la ciutat. De fet, per als més grans de 40 anys el cotxe ha significat progrés, estatus, llibertat... No obstant això, el significat del cotxe canvia quan en parles amb les generacions més joves, els mil·lennistes (*millennials*): la majoria ni es planteja tenir cotxe. Amb el cotxe que hi hagi a la família o mitjançant un de lloguer ja poden anar tirant quan el necessitin puntualment. Per als més joves conduir és un pèrdua de temps, ja que requereix de tota la nostra atenció i no permet ni llegir, ni treballar, ni fer servir el mòbil.

El futur immediat i els costos de tenir cotxe

A partir de l'1 de gener de 2020 la Zona de Baixes Emissions de Rondes

Tenir cotxe implica:

- Adquisició del vehicle (16.000 €) i amortització a 10 anys (1.600 €/any)
 - Assegurança a tot risc barata (600 €/any)
 - Manteniment (olis, filtres, etc.) i combustible per a 10.000 km consum mitjà de 5,5 l/100 km (300 €/any manteniment i 750 €/any per a combustible)
 - Aparcaments per moure's pel centre de les ciutats (200 €)
 - Lloguer/compra de plaça d'aparcament a casa (1.200 €/any)
- Total de despeses (versió econòmica): 4.650 €/any

Amb aquest import, a 10 € la carrera mitjana en taxi, podries agafar més de 450 taxis l'any, i per als caps de setmana podries llogar un cotxe per viatjar amb la família. A no ser que facis molts quilòmetres cada any no compensa tenir un vehicle propi, ja que a més cal comptar

Isabella Antonelli es fotògrafa. Vive y trabaja desde hace 5 años en su estudio de la calle Pallars –donde la entrevistó– aunque llegó a Barcelona hace 25 años porque en su Roma natal no había entonces tanta efervescencia artística y creativa y menos posibilidades de trabajar en la fotografía. Le fascina el barrio y el local donde trabaja como retratista, del cual le encantan los grandes ventanales y los techos altos que –dice– te permiten sentir aire. Pero lo que más le gusta de su profesión es la relación que establece con las personas, sus historias. Le interesa especialmente el cuerpo femenino.

Eres una profesional que vive y trabaja en Poblenou, quizá tendrías que decir una privilegiada. ¿Qué te gusta de este barrio?

El carácter industrial de Poblenou es inspirador para un artista. Cuando llegué, los primeros años los pasé caminando por el barrio pero hacia el vacío, sin rumbo. Necesitaba investigar el barrio porque quería conocer lo que me iban transmitiendo los edificios, los paisajes, husmear el pasado que se había vivido.

¿Qué te ha transmitido?

Siento que Poblenou es como una fábrica efervescente donde los creativos emanan ideas innovadoras todo el tiempo, ininterrumpidamente. Aunque no se vea, porque son espacios cerrados, el estilo de vida es muy distinto a otros barrios. Tienes la sensación de estar a veces en Ámsterdam, a veces en Londres o Berlín, a ratos en Montreal, es muy poliédrica, nada que ver con una ciudad de España. Aquí se ha creado un microclima interesante que no siempre la gente de otros barrios acaba de comprender. Por ejemplo, ¿qué hace tanto creativo en estos lugares, qué necesidad real hay de todas esas creaciones que mucha gente apenas entiende? Hay mucha pregunta.

Personas, juventud, modernidad...

Me gustan las personas, me gustan las historias, los espacios. En Poblenou puedes respirar. Percibes que hay gente alrededor que siente y piensa como tú, te sientes acompañada.

Hay comunidad.

Sí, totalmente. Cuando bajo al bar a desayunar me encuentro artistas. En mi mismo rellano tiene el estudio Manolo García de El Último de la Fila. En el piso de abajo está el excantante del grupo Parchís, los Tony Manero, nuestro con-

serje del edificio es un roquero empedernido, guionista y escribe poemas. Todos tienen algo que contar. En el edificio hay un joyero bereber, una empresa de tintes y otra de trabajos verticales. Me siento integrada en Poblenou Urban District.

¿No te resulta muy esclavo hacer retratos de bodas?

¡Al revés! He trabajado y sigo trabajando para empresas, agencias, para publicidad, para marcas conocidas, pero trabajando con las personas en un ambiente de alegría también puedes desarrollar un trabajo interesante único y artístico. El fotógrafo de boda hoy es un creativo al que se le exige. Las parejas te piden algo más sublime, más creativo, más ideas, entienden y integran la creatividad, ya se ha terminado el clásico fotógrafo de BBC que estaba mal considerado, hemos podido revolucionar este campo. Te vienen a buscar por lo que eres, por el trabajo que han visto que haces. Ahí te sientes elegida. Hay un retorno personal.

Entiendo.

También doy clases de fotografía en una escuela, lo que más me gusta es trabajar con las personas. Aquí vienen a retratarse familias, artistas, cantantes, actores... Tengo la necesidad de que las personas me puedan seguir enseñando cosas.

¿Qué te enseñan tus retratos?

El retrato no es hacer una bonita foto y ya está. Hay un trabajo entre dos personas en el cual la persona que se deja retratar, suelta una parte de sí misma confiando que el fotógrafo va a hacer tesoro de ello, sacando la esencia real. Lo que uno no es capaz de ver de sí mismo. Aunque hay miles de razones por las cuales retratamos los fotógrafos...

El fotógrafo tira de un hilo invisible para soltar y narrar. Requiere un proceso que lleva su tiempo para que esa persona pueda perder su incomodidad, confíe en ti y se deje llevar.

Ya veo, como antes el médico de familia...

Es un trabajo de complicidad mutua. Mirar a través de una mirilla no es tan fácil ni para el retratado ni para el retratista. Con los años, de tanto estar detrás de la cámara, aprendes a quitarte también tú la vergüenza y a dejarte llevar. Tienes que conectar con la persona además de pensar en la parte técnica, artística y estética... Si no hay conexión en una fotografía, se nota.

¿Se puede capturar el alma de alguien en un retrato?

Es un reto. Creo que no es necesario, al final es un juego de a dos, también

puedes llegar hasta donde el otro te deja y puede estar bien así... Cada vez que tengo que hacer un retrato estoy nerviosa porque nunca sé lo que va a salir. No sabes si se va a dejar llevar esa persona, no sabes si le va a gustar lo que va a ver de sí misma. Es como abrir un caramelo sin saber qué sabor va a tener. Creo que ese es el motor que le impulsa a una a la aventura fotográfica.

El fotógrafo es como un “espía” que se mete en la vida de los demás para conocer...

Correecto... ¡A menudo es así en el fotoperiodismo, por ejemplo! Es otra vertiente que me gusta de mi trabajo. En mi caso, tengo la suerte de poder estar en muchas vidas y estar en primera persona, es un privilegio para mí. Recuerdo que a través de un grupo amplio de mujeres que yo no conocía íbamos a hacer fotos en sus casas o en la calle. Al leer esas imágenes con el tiempo me di cuenta que en ellas había una parte de mí y eso me ha ayudado a conocerme mejor. He trabajado el mundo de las mujeres, no desde un punto de vista feminista, que no es lo que me interesaba, sino más bien para descubrir algo de mí misma y descubrir nuevos mundos y capas que hay en la mujer para aprender de ellas.

El cuerpo de la mujer es tu principal fuente de inspiración...

He trabajado el cuerpo, siempre femenino, pero en un entorno. Es decir me interesaba mucho la arquitectura también que las envolvía, la parte estética relacionada con el cine: los encuadres con texturas, líneas, formas..., siempre con mujeres pero en situaciones incómodas, en posiciones incómodas tratando de encontrar su comodidad. Dice mucho de la incomodidad de la mujer actualmente tratando de buscar su propio lugar. No desde el feminismo, repito, sino desde la persona física real, desde su interior. Es un mundo infinito, no deja de sorprenderte.

En Poblenou existe la magia de que el tiempo no se ha parado y todo está permanentemente cambiando. Todas estas cosas que cuentas ocurren dentro de esos viejos gigantes edificios industriales. Y el problema es que 22@ no llega ahí dentro. Se queda a las puertas.

Estoy segura que ningún artista vendría aquí si esto no ocurriera así. De modo que si el 22@ no lo integra se va a perder la magia.

Salva Clarós

Le thiebou dieune

Ingredientes

1 kg de arroz
2 doradas
125 gr tomate concentrado
250 ml aceite
2 ajos
1 pimiento rojo
1 pimiento verde
1 zanahoria
1 nabo
1 berenjena
1 yuca
1 trozo de calabacín
1 trozo de col
1 cebolla tierna
1 hoja de laurel
Pimienta negra

Elaboración

Picar en una batidora 2 ajos, un trozo de pimiento verde, un trozo de pimiento rojo, un poco de laurel, un poco de pimienta negra y untar el interior del pescado.
Poner a calentar una olla con el aceite. Cuando esté bien caliente poner la cebolla, lo que hemos batido previamente y el tomate concentrado. Cuando esté bien frito, echar 1 l de agua hirviendo, todas las verduras cortadas y el pescado. Dejarlo 40 minutos hasta que esté bien hecho. Sacar las verduras y el pescado de la olla.
Limpiar bien el arroz y cocerlo 30 minutos a fuego lento hasta que esté bien hecho.
Poner el arroz en un plato y las verduras y el pescado encima.
Bon profit!

Le thiebou dieune (arròs amb peix) de la N'deye

preciosa de 4 anys, però cada any va al Senegal a visitar la família i els seus tres fills dels quals està molt orgullosa. La gran, de 19 anys, està a punt d'entrar a la universitat per estudiar gestió empresarial. Els diners que ha anat enviant regularment han servit per a la seva formació.

Quan comparem estils de vida, diu que al Senegal les famílies són molt extenses i els nens tenen educació i molt interès per aprendre, i que no li agrada veure que els d'aquí estan al carrer fumant i bevent.

També compara el civisme. Al Senegal no és costum fer cua per comprar o entrar a algun lloc i això provoca baralles; també és molt diferent la relació amb el temps (els és molt difícil complir un horari a l'estil d'aquí).

En general, s'hi ha millorat en l'àmbit econòmic i d'emancipació de la dona perquè moltes treballen en oficines i ja no es deixen acovardir pels homes.

Però la N'deye és molt més que una empresària. Forma part de Ça Camam, una associació de dones senegaleses que vol crear projectes d'autoocupació, algun d'ells lligat a la restauració, a la neteja o a l'enviament de diners al seu país mitjançant un locutori. Diu que s'han de posar a escriure i veure la possibilitat d'alguna subvenció que els ajudi a començar.

A Ça Camam ja són més de cinquanta dones que es reuneixen mensualment i es donen suport. La N'deye ens recorda com n'és de difícil per a elles pujar les seves criatures en un país estrany. L'associació Ça Camam es reuneix al Casal de Barri del Besòs i té relació amb Apropem-nos.

La N'deye està contenta a Barcelona, té una important xarxa d'amistats i ha tingut sort amb la policia que mai la va aturar per demanar-li papers. La seva percepció és que a Catalunya som amables amb les persones migrades. Té amics a altres llocs d'Espanya que s'ho estan passant més malament.

Montse Milà

Si teniu una recepta amb història que us agradaria compartir, envieu-la a elpoblenou@elpoblenou.cat

La recepta d'avui ens arriba de la N'deye Gueye, una senegalesa emprenedora que fa 10 anys que viu a Catalunya. El *thiebou dieune* és un plat molt típic del seu país, una mena de plat nacional; per això a Internet trobareu mol·tíssimes variants de com fer-lo.

La N'deye és la gran de vuit germans de la mateixa mare, però en té molts més per part de pare. Quan va marxar del Senegal ja tenia tres fills i els va deixar amb l'àvia perquè en tingués cura. Va arribar amb un visat de tres mesos per treballar a la collita de la maduixa a Huelva, però ja no va tornar al seu país. Tenia família a Lleida, hi va anar per a la temporada de la fruita i s'hi va quedar tres anys. Durant aquest temps, primer va viure amb una cosina i després va llogar una habitació i es va empadronar.

L'any 2011 va venir a Barcelona, on tenia amigues. Va viure a les naus de Bogatell i Zamora, que van ser desallotjades, i més endavant va tenir relació amb la de Puigcerdà. Durant el temps que les naus van existir, la N'deye feia de cuinera i, per pocs diners, les persones que hi vivien podien menjar i ella guanyar-se la vida.

Coneix La Flor de Maig per tota la lluita que es va dur per aconseguir papers per a tothom, però ella tenia el seu propi objectiu: muntar una empresa de ferralla. Ho ha aconseguit. Compen la ferralla dels carrets i separen els diferents materials per vendre'ls. Està regularitzada, és una dona empresària en una nau del carrer Bolívia, i té tres treballadors al seu càrrec.

Actualment la N'deye viu a Sant Adrià, amb la seva parella i una filla

Fons de Solidaritat de la Fundació Agbar
Font de solidaritat

AJUTS AL PAGAMENT DEL CONSUM DE L'AIGUA

El Fons de Solidaritat de la Fundació Agbar és una font solidària que brolla per arribar als qui més ho necessiten. Per això col·laborem amb Càritas, la Creu Roja i els serveis socials dels ajuntaments per ajudar les famílies que tenen problemes per pagar la factura de l'aigua i, d'aquesta manera garantir l'accés al consum bàsic d'aigua a tothom. Arribant allà on puguem ajudar. Des que aquest fons es va posar en marxa, hem beneficiat a més de 45.000 persones. Obrint-nos camí, com l'aigua.

Aigües de Barcelona
L'aigua de la teva vida

Agbar Fundació

dos6dos
PINTURES

La botiga de pintures del Poble Nou
Gamma de pintures ecològiques

Carrer Llull, 262 T.932 66 324

tiendallull@dos6dos.com

Horari Dilluns - Divendres 8:00-13:30/16:00-19:30
Dissabtes 9:00 - 13:00

FARMÀCIA
JAUME GIRONA
LOPERENA
93 307 15 17
Maria Aguiló i Pujadas

CLINICA VETERINARIA
POBLENOU
TELS. 93 300 8726 - 93 300 6021
CAMÍ ANTIC DE VALÈNCIA 18 • 08005 BCN
www.vetpoblenou.com/blog
HORARI: dilluns a divendres, 9-14h i 17-20h / dissabtes, 10-14h

Dr. José Fco. López Alias
DIAGNÓSTICO + PRESUPUESTO GRATUITO
Rbla. del Poble Nou, 157-159 1ªª
08018 BCN TEL. 93 485 37 93

Asociación Cultural Els Fumats

“Antes éramos los *fumats* porque había muchísimas chimeneas..., ahora somos de alto *standing*”. De aquí viene el nombre de la asociación, de boca de Asunción García, vecina del barrio que vive en la última casita al final de la Rambla, en una entrevista tomada para el documental *En Transición: El Poblenou*, la culminación de un proyecto de arte y antropología urbanos, Now Poblenou. De este proyecto vienen los fundadores y fundadoras de la asociación y así decidimos llamarnos, *Fumats*, en un ya lejano julio del 2016, cuando decidimos crear una asociación cultural que desde el principio ha tenido como objetivo la construcción y el fortalecimiento del tejido social del barrio, la visibilidad de las minorías y la lucha contra la gentrificación, a través de cultura y arte popular, y de un gran amor hacia el Poblenou.

La asociación está mayoritariamente formada por personas extranjeras, de Colombia, México, Rusia, Estonia, Chile, Italia..., y quizás esta naturaleza migrante hizo que su anclaje al barrio y a sus vecinos fuera desde el principio muy fuerte. Debido a los bajos recursos y al cierre de La Flor de Maig por reformas, nos vimos obligadxs a una esencia nómada, aunque es importante que agradezcamos a la Taula Eix Pere IV por haber, desde siempre, acogido y apoyado la asociación desde su nacimiento.

El Traster de Can Ricart, el mercadillo de intercambio que se hace cada segundo domingo de mes en Can Ricart, es para nuestra asociación una cita imprescindible, es allí donde hemos creado redes desde nuestro nacimiento y de allí que pudimos desarrollar quizás nuestro (hasta ahora) proyecto más poderoso: el

Mapa Emocional del Poblenou. Un archivo escrito, sonoro y visual de recuerdos del vecindario de Poblenou, un viaje íntimo a la relación entre las personas y el territorio donde viven. Los recuerdos han sido catalogados en once categorías: recuerdos reivindicativos, recuerdos de infancia y familia, historias y cuentos del barrio, costumbres y actividades sociales, ocio, mitos y leyendas, sitios que ya no están, cooperativas y colectivos, lugar de trabajo, relatos de amistad y relatos de amor.

“A Marià Aguilò amb Pallars, hi havia una lletoria, tenien una vaca. De petita recordo passar per davant i sentir l'olor de vaca... La meva iaia hi anava a buscar la llet amb una lletera, que encara guardo a casa”. Recuerdos como este nos hacen sentir muy afortunadxs, de haber podido escuchar historias tan

entrañables del Poblenou que fue, y que ahora pertenece a la memoria, una memoria que queremos que nunca muera porque es compartida, y que creemos es imprescindible para la construcción de un barrio unido, popular y solidario. Por eso agradecemos a todas las vecinas y vecinos que nos ayudaron a construir este archivo de emociones y recuerdos que pronto se podrá consultar en un web.

El Mapa Emocional nos llevó hasta La Virreina donde pudimos hacer una exposición en febrero del 2018, y por esto agradecemos esta vez a la DSP, la Plataforma de Documental Social Participativo, con quien organizamos las Jornadas de Archivo Audiovisual en el barrio. “Caminante no hay camino, se hace camino al andar”, una cita que queremos hacer nuestra, conscientes de lo increíble que es la fuerza que pueden generar las redes entre personas y colectivos.

Es ahora el momento de mencionar a La Flor de Maig, para nosotrxs el punto de partida de la Nueva Icaria, que para Fumats significa construir un Poblenou más justo y solidario, que permita una

tos, donde tratamos temas relacionados con la economía social y solidaria, la cultura, la gentrificación y la visibilidad de minorías, un espacio abierto en el que estáis todxs invitadxs a participar. También grabamos un programa, que os invitamos a escuchar, en el huerto La Vanguardia, un proyecto muy poderoso de autogestión de vecinas y vecinos del barrio, donde nos acogieron de manera fantástica.

Aparte del mapa emocional y la radio comunitaria en estos dos años hemos organizado dos ciclos de “Cine a la fresca Documental” en Can Ricart, Jornadas de Archivo audiovisual en la Taula Eix Pere IV, un Festival de Microteatro en el bar Monopol, colaboración con Pepe Molina en la realización del corto documental de la coral de La Flor de Maig, Vermut Musical en la Flor de Maig, la Fiesta del Abrazo en el Bar Timbal, Els Diumenges Culturals en el restaurante Egorevos, esto entre asambleas de Ens Plantem, coordinadoras de La Flor de Maig, asambleas nuestras, por supuesto, y vermutillos aquí y allá.

Por lo que respecta al capital humano, la asociación está formada por

Para eso, sirve para caminar”.

Para eso es que Fumats camina cada día, con el deseo de crear nuevas redes entre colectivos, y fortalecer las que ya existen: con La Flor de Maig; Ens Plantem; el Huerto La Vanguardia; la Taula Eix Pere IV; con Zora, la mujer de las tortas árabes del Traster; con Jaume, una de las memorias vivas del barrio; con Simón, propietario del bar Mónaco y testigo fiel de la transformación que ha vivido el barrio, y con ellas, ellos y más, y con los nuevos vínculos que surgirán en el futuro.

Para eso sirve Fumats, para que el barrio no se olvide de su pasado obrero y cooperativista. Nuevas ideas y nuevos proyectos se vienen en el futuro, esperamos con vosotrxs cerca. Hacemos redes y ha-

cultura accesible a todxs. Ahora que La Flor de Maig ha vuelto a abrir sus puertas físicas, las otras nunca se han cerrado, la Asociación está muy orgullosa de poder hacer parte del nuevo proyecto del ateneo, un referente y potenciador del tejido vecinal en el barrio.

Y es precisamente en La Flor de Maig donde hemos grabado dos programas de nuestra radio comunitaria Icaria Lliure, otro de nuestros proyec-

tos, donde tratamos temas relacionados con la economía social y solidaria, la cultura, la gentrificación y la visibilidad de minorías, un espacio abierto en el que estáis todxs invitadxs a participar. También grabamos un programa, que os invitamos a escuchar, en el huerto La Vanguardia, un proyecto muy poderoso de autogestión de vecinas y vecinos del barrio, donde nos acogieron de manera fantástica.

tos, donde tratamos temas relacionados con la economía social y solidaria, la cultura, la gentrificación y la visibilidad de minorías, un espacio abierto en el que estáis todxs invitadxs a participar. También grabamos un programa, que os invitamos a escuchar, en el huerto La Vanguardia, un proyecto muy poderoso de autogestión de vecinas y vecinos del barrio, donde nos acogieron de manera fantástica.

Els Fumats

Contactos:
Facebook: FMTs Asociación Cultural
Twitter: @Fumatsp9
Mail: elsfumats@gmail.com

Barcelona homenatja Antoni Gutiérrez Díaz "el Guti" (1929-2006)

A final de setembre van posar nom a un espigó. És el primer de les nostres platges que té nom i ens ajudarà a recordar un metge, que en temps de la dictadura es va afiliar al PSUC i va lluitar per la democràcia. Detingut diverses vegades, va passar tres anys al penal de Burgos i va ser un dels impulsors de l'Assemblea de Catalunya. Ja en democràcia va ser conseller de la Generalitat, diputat al Parlament i eurodiputat i vicepresident del Parlament Europeu.

L'espigó de la Mar Bella, on anava a pescar i a passejar amb la seva esposa, ens acosta a la seva faceta familiar i al seu goig per la vida.

"Laberint", el poema que li dedicà Joan Brossa i que transcriu la placa que l'honora, ens recordarà al llarg del temps el seu compromís. Acosteu-vos-hi a llegir-lo.

Aquest any i amb motiu del Dia Mundial de la Salut Mental (10 d'octubre), vam organitzar la Setmana de la Salut Mental amb una trentena llarga d'activitats.

El Grup de Salut Mental del Poblenou, l'Eix Comercial i d'altres entitats col·laboradores, així com professionals de la salut, vam donar a conèixer activitats, espais i recursos que es troben al barri, en una aposta clara per reforçar la idea que els problemes de salut físics i psíquics no només es resolten amb la prescripció farmacològica, i que moltes activitats del barri poden contribuir a la salut de les persones, d'acord amb el lema "El Barri també ajuda!".

Una de les activitats la vam fer el dissabte 6 d'octubre davant la Biblioteca Poblenou-Manuel Arranz, durant la inauguració de la Setmana, i la tarda del dimarts 9, davant del CAP Vila Olímpica. Vam preguntar als vianants: "Què et fa sentir bé?", una pregunta clara i senzilla. Bé, senzilla en aparença, ja que la gent es quedaven molt sorpresos que algú, a peu de carrer, s'interessés pel seu benestar personal. Les respostes s'apunten en unes targetes que es penjaven a la vista de tothom.

La intenció era poder informar de coses que els podien ser interessants, dins el gran assortiment d'activitats, tallers i cursos que el barri ofereix en espais ben diversos (casals, biblioteques, centres cívics...), sovint desconeguts.

Vam recollir 126 targetes, amb una participació ma-

joritària de gent adulta: des de parelles joves amb fills fins a gent gran.

Sense cap pretensió estadística, fem un resum dels resultats d'aquesta petita enquesta. Podem destacar tres grans grups de respostes:

- Les activitats a l'aire lliure: encara que hi ha alguna activitat individual com la natació, patinar o el passeig solitari per la platja, majoritàriament a la gent els fan sentir bé les activitats a l'aire lliure, compartides amb família o amb amics, a la ciutat (bicicleta, jugar a pilota, caminar, patinar...) o en sortides a la natura: passejar pel bosc, excursions, etc.

- La música, tant escoltada com ballada, i cantada.

- La família seria l'altre gran grup en què la gent se sent més reconfortada o els fa sentir bé ("compartir activitats en família", "estar amb la néta", "viatjar amb els fills"...).

A continuació, tenim la lectura ("llegir", "mirar contes"), l'art i les manualitats ("pintar", "fer ganxet", "mandales", "pintar figures de marmolina") i activitats terapèutiques (ioga, relaxació, risoteràpia).

Hi ha altres respostes relacionades amb desitjos més espirituals de bondat, amicitat, amor, escoltar el necessari, donar gràcies... I en el calaix de sastre en tenim de ben peculiars: "Conduir un tràiler i fer l'amor", "El sol", "Aconseguir la República Catalana", "Fer fotos a les flors" o "Els Minions".

Contràriament al que es podria esperar, el menjar o la cuina com a activitat que et fa sentir bé va ser esmentada per molt poques persones ("menjar xocolata").

En conclusió, pensem que l'activitat va ser un èxit, tant perquè la gent conegués les activitats del barri, com per a nosaltres, per saber quines són les necessitats i interessos relacionats amb el benestar dels nostres veïns i veïnes.

Laura Viñolas i Xavier Manén
Contacte amb el Grup de Salut Mental del Poblenou:
projectesapropemnos@gmail.com

Frontera Sud

La frontera sud és la porta d'entrada de moltes persones que fugen de la guerra, dels conflictes ètnics, de la gana i que busquen un espai on poder viure amb dignitat. Sabem com nés de dura la travessia i quants en moren pel camí, però per als que aconseguixen arribar a Espanya no s'han acabat les dificultats. Des d'Andalusia els donen un certificat de persona en trànsit, que durant un mes els evita l'expulsió, i amb un autocar els distribueixen per diferents ciutats (normalment Madrid, Bilbao i Barcelona). En arribar els espera la Creu Roja, però a alguns, desconexim sota quin criteri, no els atén directament, els dona 80 €, un full que els explica on poden trobar diferents serveis i els deixa a la plaça de Catalunya. Des d'Andalusia s'ha creat Emergència

Frontera Sur, un grup de persones -no una ONG- que tenen extensions a les diferents ciutats i es coordinen perquè a l'arribada algú els estigui esperant. És important que no dormin al carrer perquè és molt dur i costa de sortir-ne.

Al Poblenou ja fa dies que van arribar trenta subsaharians. No tenen bones condicions d'allotjament, els falta roba i menjar, però

des d'àmbits veïnals diversos se'ls està fent costat.

Els dinars solidaris a l'Hort de La Vanguardia i al Casal de Joves han estat una mostra d'harmonia i acolliment.

Fins que no aconseguim una Llei d'estrangeria més justa, no ens en sortirem.

El veïnat amb els nous veïns!

ConnectHort / BaM

¡Encantados de conoceros!

Hola! Somos BaM, BioArquitectura Mediterránea, una asociación sin ánimo de lucro que promueve el conocimiento y prácticas sostenibles en la arquitectura y el urbanismo. Somos un proyecto abierto, una comunidad que potencia personas, empresas y colectivos que trabajan para la construcción de un territorio y arquitectura más equitativa y saludable en el Mediterráneo. Fomentamos, por medio de charlas, actividades y talleres, iniciativas de bioconstrucción, arquitectura sana, arquitectura ecológica, permacultura, espacios verdes, arte sostenible y tantas otras cosas!

En suma, nuestro objetivo es favorecer la vida y vitalidad de las personas, las comunidades y el medio ambiente.

Pedimos permiso para entrar en vuestro barrio, el Poblenou.

Tras cinco años muy productivos en Raval, se acaba nuestra concesión del Pla Buits (un programa municipal que activa solares en desuso en favor de la ciudadanía, mediante la autogestión). La buena noticia es que ConnectHort, también un

Pla Buits, con un hermoso proyecto de permacultura urbana, nos ha invitado a compartir su espacio y nuestras filosofías.

Pues, ¡aquí estamos!

Y ahora, ¿qué hacemos?

En el momento nos estamos dedicando a la Bioestrategia del Caracol, el nombre de bautismo de nuestro traslado. Para ello, vamos a desmontar nuestro edificio ecoconstruido en Raval, y remontarlo en ConnectHort.

Contamos con el soporte y colaboración de arquitectos y de colegas voluntarios con ganas aprender la bioconstrucción y con ilusión de hacer el mundo más sostenible con las propias manos.

¿Quieres formar parte de nuestra historia? ¡Ven a conocernos y aprende a bioconstruir!

Creemos que una nueva arquitectura, más sana y equitativa, es posible. ¿Y tú?

Facebook: @BaMBioarqMed

Email: info@bamconf.org

Espai ConnectHort, carrer Àlaba, 24

Recollida
a domicili
d'electrodomèstics
i tota mena
de ferralla

Alencop
COOPERATIVA

936 119 201
www.alencop.coop

SERVEIS DE NETEJA DE QUALITAT A POBLE NOU

Temps per tu. Tots els nostres serveis inclouen els productes de neteja i personal propi. No t'has de preocupar de res.

ÉS TAN FÀCIL, TRUCA'NS AL 93 221 92 00

Ca l'Alíer

El nou Centre d'Innovació
Urbana de Barcelona

Vine a partir del
5 de novembre

Carrer de Pere IV, 362
<http://bithabitat.barcelona>

La fàbrica del passat on construïm la ciutat del futur.

 bithabitat

Ajuntament de
Barcelona

